

DNEVI POEZIJE
IN VINA

© BELETRINA, 2019. VSE PRAVICE PRIDRŽANE.

Brez predhodnega pisnega dovoljenja Beletrine je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem, javnim interaktivnim dostopom ali shranitvijo v elektronski obliki.

Prva ustanoviteljica Študentske založbe,
predhodnice zavoda Beletrina,
je Študentska organizacija Univerze v Ljubljani.

Vse informacije o knjigah Beletrine dobite na spletnem naslovu:

WWW.BELETRINA.SI

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.172-1

BRUNDZAITE, Ramune

Zdaj segam po drugih stvareh / Ramune Brundzaite ; v slovenski jezik prevedel Klemen Pisk. - Ljubljana : Beletrina, 2019. - (Dnevi poezije in vina)

ISBN 978-961-284-577-3
COBISS.SI-ID 300710656

Ramunė Brundzaitė ZDAJ SEGAM PO DRUGIH STVAREH

Prevod
Klemen Pisk

Izvršna urednica
Živa Borak

Lektura
Borut Omerzel

Oblikovanje naslovnice
Luka Mancini

Prelom
Jana Kuharič

Tehnični urednik
Marko Hercog

Izdajatelj
Beletrina
Kersnikova 4, 1000 Ljubljana
www.zalozba.org

Za založbo
Mitja Čander

Naklada: 400 izvodov

Ljubljana 2019

Ramunė Brundzaitė
ZDAJ SEGAM PO
DRUGIH STVAREH

v slovenski jezik prevedel Klemen Pisk

slėpynės

Šis miestas per mažas slėptis
čia vis tiek sutiksi visus tuos
kuriuos labiausiai norėtum - - -
kurių visai nenorėtum sutikti

Dažniausiai prekybos centruose
jų daug, jie dideli, anonimiški,
bet kaip tik ten tenka slėptis už skalbimo miltelių
(subtili nuoroda į sielos išskaistinimą)

Sako, geriausia slėptis matomiausioje vietoje,
tai ir išsidėstau šalia sudaiktėjusių žodžių
ir sužodėjusių žmonių
ten, kur lengviausiai galite mane rasti,
kur turiu vardą pavardę pažymėjimo numerį,
šiokį tokį svorį dailių skaičiukų lentelėje,
plastikinį puodelį kavos ir kelias cigaretes,
kurias dalinamės su vienatvės broliais
siųsdami ratu lyg suktingę

skrivalnice

Premajhno je za skrivanje to mesto
vseeno tu boš srečal tiste
ki najbolj si jih že pogrešal – – –
ki videti jih za nobeno ceno nočeš

Nakupovalni centri so jih vedno polni,
tako veliki so, brezimni,
vseeno se mogoče skriti je prav tam za škatlo praška
(pobeliš z njim lahko si svojo dušo)

Najbolje skriti se je na čim bolj očitno mesto,
zato se k ubesedenim ljudem
in popredmetenim besedam zleknem
prav tja, kjer boste me najlaže našli,
saj tam imam ime, priimek, matično številko,
pa tudi nekaj teže na številčnici prelepi,
skodelo trpke kave, nekaj cigaret,
ki z brati si v samoti jih delimo,
da krožijo med nami kakor zvitki trave

hide and seek

This city is too small to hide in:
you always end up meeting
all of those you want to most –
and all of those you don't...

Most often at the mall:
there's so many of them, huge and anonymous
but you still find yourself hiding behind the laundry
detergents
(a subtle sign of the soul's immaculation).

They say it's best to hide in plain sight
so I position myself next to objectified words
and verbalized people –
there where you can find me most easily
where I have a name, surname, personal ID,
such and such a weight on a neat table of numbers,
a plastic cup of coffee, cigarettes which
we share with our brothers in solitude,
sending them around in a rolling dance...

Šis miestas per mažas slėptis
ir per didelis būti surastai

Premajhno je za skrivanje to mesto
in preveliko, da v njem bi te kdor koli našel

This city is too small to hide in
and too big to be found

Italijos miestai yra moterys

visi Italijos miestai – moteriškos giminės – taip
skelbia gramatika
ir pusiasalis-aulinukas pritardamas kaukšteli aukštu
kulnu

miestai-motinos sūpuoja dukrele civilizaciją
miestai-meilužės deginasi, dailias kojas į Apeninus
atrėmusios

miestai-žmonos barškina indais virtuvėje, trina
baziliką, švelniai pjausto mozzarellą ir verda
pastą

miestai-seserys laukia brolių, Sirenas bandydamos
peršaukti

miestai-mylimosios

miestai-dukterys

miestai-našlės

miestai-paliktosios

Romos, Genujos, Florencijos, Venecijos, Udinės,
Bolonijos, Pizos, Milanai, Veronos, Ravenos

Italijos miestai yra moterys

Italijos moterys yra miestai

italijanska mesta so ženske

vs a italijanska mesta so ženskega spola – slovnica
to nam oznanja
in škornjast polotok z visoko peto temu trkaje
prikima

mesta matere zibljejo svojo hčer civilizacijo
mesta so ljubice, ki jim zale nožice med sončenjem
na Apeninih slonijo
mesta žené ropotajo s posodo v kuhinji, bažiljko
drobijo,
režejo mocarelo, kuhajo testenine
mesta sestré čakajo brate, želeč preglasiti Sirene
mesta predrage gospe
mesta hčeré
mesta sirote
mesta polna ženske samote
Rim, Genova, Firenze, Videm, Benetke,
Bologna, Pisa, Milano, Verona in Ravenna

italijanska mesta so ženske
italijanske ženske so mesta

Italian cities are women

All Italian cities are feminine – this is grammar's
decree
the peninsula-boot taps its high heel and agrees

cities – mothers rock their daughter, civilization
cities – lovers sunbathe, leaning their pretty legs on
the Apennines
cities – wives clatter pots in the kitchen, rub basil,
gently slice
the mozzarella, boiling pasta
cities – sisters wait for brothers, trying to out-
scream the Sirens
cities – beloveds
cities – daughters
cities – orphaned girls
cities – abandoned women:
Roma, Genova, Firenze, Venezia, Udine,
Bologna, Pisa, Milano, Verona, Ravenna

Italian cities are women
Italian women are cities

saulėgražos

jo lūpos man primena
neišlukštentą saulėgražą,
jų skonis toks pats
sūrokas, mažumėlę aitrus,
jos tokios – saulėgražos sėklos – pravertos geldelės

kai mano liežuvis glosto jo ausį,
Van Goghą prisimenu ir galvoju,
kas būtų,
kas būtų, jei krimstelčiau

nenoriu gražinti jam kūno
gražos paliksiu geltonų žiedlapių,
sėklelių juodų

kas išaugtų pasėjus jo lūpas?

sončnice

njegove ustnice me spominjajo
na neoluščeno sončnično seme,
njihov okus je enako
slan, malce grenak,
podobne so tudi razprtim školjčnim lupinam

medtem ko moj jezik boža njegovo uho,
se spomnim van Gogha in razmišljam,
kaj bi se zgodilo,
kaj, če bi mu ga odgriznila

nočem mu vrniti telesa
pustila mu bom nekaj drobiža rumenih cvetnih listov
in črnih semen

le kaj bi vzknilo, če bi posejala njegove ustnice?

sunflowers

his lips remind me of
an unhusked sunflower seed
their taste is the same:
salty, a bit bitter
his lips are opening shells of seed

when my tongue caresses his ear
I remember Van Gogh
and think of what would be,
what would happen, if I bit –

I don't want to return his body
I'll leave yellow blossoms as change
black seeds

what would grow if I were to sow those lips like seed?

MOTERS PORTRETAS SU SKUTIMOSI PEILIUKAIS

*Literatūra nevaizduoja moters besiskutančios kojas.
(iš literatūros teorijos paskaitos)*

I. peiliukas

šunelis laižo moters blauzdas,
smailiais dantukais krimsteli
žole apaugusį kaulą
lieka raudonas rėžis
iš anapus
odos

katinas miega moters pažastyje,
retkarčiais pešteli plaukelius
moteris, įrėmintą nailono, paralono,
frotinių rankšluosčių ir šešėlių karalystėje
tapo peizažą, truputį panašų į ją
(tuo metu dažų buteliukai tykia tuštėja)
vonios kambarys perkeičia moterį,
laikrodį kniaukteli,

PORTRET ŽENSKÉ Z BRITVICAMI

*Literatura ne prikazuje žensk, ki si brijejo noge.
(iz predavanja o literarni teoriji)*

I. britvica

psiček liže ženski meča,
z ostrimi zobki grize
s travo obraslo kost
na drugi strani
kože
ostane rdeča sled

maček spi pod njeno pazduho,
včasih jo pocuka za lase
ženska, ovita v najlon, peno,
frotirne brisače in kraljestvo senc
slika portret nekoga, ki ji je malce podoben
(stekleničke z barvami se medtem tiho praznijo)
kopalnica žensko spremeni,
ura zakuka,

PORTRAIT OF A WOMAN WITH RAZORS

*Literature doesn't depict women shaving their legs
(from a lecture on literary theory)*

I razor blade

a puppy licks the woman's calves
gnaws with sharp little teeth
the bone overgrown with grass
leaving a red rash
on the other side
of skin

a cat sleeps in the woman's underarm
occasionally plucking at hairs
the woman, framed by nylon, foam
face towels and a realm of shadows
paints a portrait of someone similar to herself
(while the little jars of paint quietly wane)
the bathroom changes the woman
the clock strikes

veidrodis linkteli
– dabar gali eiti
grįžus namo moteris
plauna prakaito druską,
nuveja akių šėšėlius,
nusimeta lūpų blizgesį,
vienišiausiame iš kambarių
ji paleidžia vandenį ir visą dieną ganytą kūną,
šunį ir katiną
parupšnoti žolės

ogledalo pokima
– zdaj lahko greš.
ko se ženska vrne domov
si spere slan znoj,
zbríše senčila z oči,
odstrani sijaj ustnic,
v najsamotnejši sobi
spusti vodo in telo, ki je bilo ves dan na paši,
psa in mačka
smukati travo

the mirror nods
– now you can go.
returned home, the woman
washes off the salts of sweat
chases away the eye's shadows
removes the lips' gloss
in the loneliest of rooms
she releases the water, the body herded all day,
the cat and the dog
to graze in the grass

II. peiliukas

dalgis, skabantis blauzdos dobilus,
dulkių siurblys, įsiurbiantis gyvaplaukius,
valtis, irklais gremžianti išsiplėtusių venų paviršių

skeletas su dalgeliu, „iš dulkės į dulkę“, graikų
požemių upės –
skustis kojas – tai beveik mirti,

mirtis yra moteris,
kuri skutasi kojas ir pažastis

mosikuodama ne dalgiu, o skustuvu
verčia žmones į kojų vašką,
linksmi traukdama:

I'm your Venus! I'm your fire, at your desire!

II. britvica

kosa, ki skubi deteljo z meč,
sesalnik, ki vsrkava dlake
čoln, ki se z vesli pogreza v gladino razširjenih ven

okostnjak s koso, »prah si in v prah se povrneš«,
grške podzemne reke –
briti si noge pomeni skoraj umreti,

smrt je ženska,
ki si brije noge in pazduho

ne opleta s koso, temveč z britvico
ljudi spreminja v vosek za noge
in veselo poje:
I'm your Venus! I'm your fire, at your desire!

II razor blade

a scythe, plucking the calf's clovers
a vacuum cleaner sucking up the downy hairs
a rowboat, its oars scraping the surface of
spreading veins

a skeleton with a scythe, "from dust to dust",
Greek rivers
of the underworld –
to shave one's legs – almost to die –
death is a woman
who shaves her armpits and legs

it waves no scythe but a razor
turning people into leg wax
singing joyously:
I'm your Venus! I'm your fire, at your desire!

Aukštasis

mama, o kaip čia buvo
klausiu ir klausiu jau, sakytum, užaugus

jau retai bepasilipu ant taburetės, kad ką nors
pasiekčiau

dabar siekiu kitų dalykų
pavyzdžiui, aukštojo mokslo,
kad vis dar galėčiau tėvams kuo nors pasigirti,
kad giminės atlaidžiau žiūrėtų: *šita taigi juk su*
aukštuoju

mama, o kaip čia buvo
nuo vaikystės, sakė, pasiutus
vis bandydavau išsiaiškint, kas būna aukštai kilus

iki šiol nusibrozdinu kelius
vis pasirenku klystkelius
ir mėlynės lyg vaikystėj renku

Višave

mama, kaj se je zgodilo

sprašujem in sprašujem najbrž že odrasla

redkokdaj se še moram povzpeti na stolček, da bi
kaj dosegla

zdaj segam po drugih stvareh,
po visoki izobrazbi na primer,
še vedno se želim z nečim pohvaliti pred straši
in da bi sorodniki spravljujeje gledali name: *ta ima
vendar diplomo*

mama, kaj se je zgodilo

vse od otroštva naprej, je rekla, sem se kakor
obsedena
trudila izvedeti, kaj se zgodi, ko se dvigneš v višave

še vedno si praskam kolena
še vedno zatavam na poti
in kot v otroštvu zbiram modrice

Higher

mama, what happened here?

I ask and ask, already, one might say, grown up

rarely do I climb on a stool anymore to reach for
something high

now I reach for other things, for example,
higher education –
so that I could still boast of something to my
parents,
so that my relatives would be more forgiving: *this
one, after all, has a higher degree*

mama, what happened here?

since childhood, she said, I was crazed,
always trying to comprehend what happens when
you ascend

even now, I scrape my knees
choosing the wrong way
collecting black and blue marks like a child

nuo rašalo išsitepa pirštai

rašo ir rašo šita – ką darysi, gi su aukštuoju
nelabai kuo turi pasigirti
mano tėvai prieš gimines

mama, o kaip čia buvo
nežinau, kodėl ir aš lyg berniukas norėjau būti ne
kirpėja,
bet kosmonautė

o paskui prasidėjo: auskarai, lipimas per langą,
negrižimas namo, draugai, alus – jaučiausi lyg koją
mėnuly iškėlus
dar truputį vėliau: eilėraščiai apie mėnesienas ir
aukštųjų akimirkų ieškojimas – pagal Mačernį

taip ir nepasiekiau jokio aukštojo pilotažo

moji prsti so umazani od črnila

*ves čas samo piše – le kdo bi ji zameril, saj ima
diplomo*

moji starši se z ničimer
ne morejo pohvaliti pred sorodniki

mama, kaj se je zgodilo
ne vem, zakaj sem si tako kot fantki želela postati
astronavt,
in ne frizerka

potem se je začelo: uhani, plezanje skozi okno,
pobeg od doma, prijatelji, pivo – kakor da bi z
nogo stopila na mesec
in malce pozneje: pesmi o mesečini in
iskanje vznesenih trenutkov, kakor bi rekel pesnik
Mačernis

ne, nisem dosegla vratolomnih višav akrobatskih
pilotov

smearing my hands with ink

*this one writes and writes – what can we do? she
has a higher degree*

they don't have much to boast of, my parents
in front of my relatives

mama, what happened here?
I don't know why I wanted to be, like a boy, not a
hairdresser,
but an astronaut

and then it began: earrings, climbing through
windows,
staying away from home, friends, beer – I felt like I had
set foot on the moon
a little later: poems about moonlight
and the search for an elevated moment – like
Mačernis, our visionary

and yet I never reached a higher aerobatics

ir vis dar
labai bijau
aukščio

in se še vedno
zelo bojim
višine

and remain
very much afraid
of heights

Tikra vieno pavasario istorija

– nieko tokio, sakau, nieko tokio
šį pavasarį taip beprotiškai žalia,
taip žydi, tad ir mano įščios
suželia piktžolėm ir išsprogsta
su medžiais
tokios ryškios operacinės žvaigždės
ir tik vienas noras krentant
į klampią sąmonės tuštumą – – –
kai staiga vėl įkvepiu oro
paskutinis vaizdas prieš atmerkiant
akis – žydintis mūsų sodo migdolas

– kaip jaučiatės?
– sapnavau pavasarį, – atsakau
dar supainiota siūlų narkozės,
apvyta drenų vijokliais, iš lašinės
kapsint sielai atgal į kūną
– nieko tokio, sakau, nieko tokio
tik suraižytas įščias dar gelia
tik aštriau skleidžias gyvybė už lango
ir garsiau laikrodžiai tiks

Resnična zgodba neke pomladi

– nič hudega, rečem, nič hudega
ta pomlad je tako noro zelena,
tako močno cveti, da tudi v moji maternici
ozeleni plevel in kakor na drevju
poženejo popki
tako jasne so zvezde v operacijski sobi
le eno željo imam, ko padam
v močvirnato praznino zavesti – – –
in ko nenadoma spet vdihnem zrak
še zadnja podoba, preden odprem
oči – cvetoč mandelj na našem vrtu

– kako se počutite?
– sanjala sem pomlad, odgovorim
še vedno zavita v niti narkoze
in vzpenjavke drenažnih cevi, iz infuzije
kaplja moja duša nazaj v telo
– nič hudega, rečem, nič hudega
le izrezana maternica me še vedno boli
le ostreje se širi življenje za oknom
in ura glasneje tiktaka

A true story of spring

– no problem, I say, no problem,
this spring is so madly green,
blooming so much that even my womb
has sprouted weeds and buds
like the trees
the starlight of the operating room is so bright
I have but one wish falling
into consciousness' boggy blank – – –
then I suddenly breathe the air again,
and the final vision before opening my eyes:
the blooming almond tree of our garden

– how do you feel?
– I dreamt of spring, I answer
still tangled in the threads of narcotics,
wound by ivies of drainage tubes, my soul
dripping back into my body from the IV
– no problem, I say, no problem
only the continuing pain in my scraped out womb
only life spreading more sharply outside
and the louder tick of the clocks

Šuns balsas į dangų eina

Mano šuo naktim meldžiasi
šunų dievui,
dienom vizgina uodegą
ir tik liūdno akys išduoda,
kad jis viską žino,
kad jis žino,
ir ne tik apie Brisiaus galą.
Aš svajoju,
kaip mes kartu veiksime
visus tuos šuniškus dalykėlius,
o jis tikriausiai norėtų
išlenkti su manim vieną kitą taurelę,
kai abu apsvaigtume, tartų:
– Kaip pabodo man tas šuniškas gyvenimas,
juodas kailis ir net šunų dievas,
kurį turbūt išgalvojo žmonės,
žmonės viską išgalvoja,
net kad mes, šunys, jų nesuprantame.

Pasji glas gre v nebesa

Moj pes ponoči moli
k pasjemu bogu,
podnevi maha z repom
in samo žalostne oči izdajajo,
da vse ve,
preprosto ve,
ne le to, kako je končal stari Rumenko.
Sanjam,
da bova nekoč skupaj počela
vse tiste pasje zadevice,
on pa bi si gotovo želel
zvrniti z menoj kozarček ali dva,
ko bi bila že malce pijana, bi mi rekel:
– O, kako sem se že naveličal tega pasjega življenja,
črnega kožuha in tudi pasjega boga,
ki so si ga najbrž izmislili ljudje,
ljudje si vse izmislijo,
celo to, da jih mi psi ne razumemo.

A dog's voice to the heavens goes

My dog prays at night
to the dog god
and wags his tail during the day,
only his sad eyes give him away –
he knows everything,
he knows
and not only about Old Yeller's death.
I dream of how,
together, we will do
all those doggy things,
though he would probably prefer
to down a pint or two with me
and when our heads start to spin, he'd say:
– I'm so bored of my doggy life,
my black fur, even the dog god
who is probably a human dream –
humans imagine everything,
including our dogged ignorance of them.

Translated by Rimās Uzgiris

Turinys

slėpynės	4
Italijos miestai yra moterys	8
saulėgražos	10
MOTERS PORTRETAS SU SKUTIMOSI PEILIUKAIS	12
Aukštasis	18
Tikra vieno pavasario istorija	24
Šuns balsas į dangų eina	26

Vsebina

skrivalnice	5
italijanska mesta so ženske	9
sončnice	11
PORTRET ŽENSKE Z BRITVICAMI	13
Višave	19
Resnična zgodba neke pomladi	25
Pasji glas gre v nebesa	27

Contents

hide and seek	5
Italian cities are women	9
sunflowers	11
PORTRAIT OF A WOMAN WITH RAZORS	13
Higher	19
A true story of spring	25
A dog's voice to the heavens goes	27

Ramunė Brundzaitė

(1988, Litva) je diplomirala iz litovske filologije in italijanščine in magistrirala iz študijev intermedialne literature na Univerzi v Vilni. Leta 2013 je zmagala na natečaju za najboljši prvenec, ki ga prireja Litovsko združenje pisateljev. Njena prva pesniška zbirka *Drugy, mano drauge* je prejela nagrado mladih Jotvingov. Prejela je tudi nagrado vilenskega župana za svoja dela o Vilni. Pol leta je študirala tudi v Udinah ter kasneje opravila pripravništvo v muzejih Itala Sveva in Jamesa Joycea v Trstu. Piše tudi za kulturne revije, prevaja in poučuje italijanščino.

(1988, Lithuania) has a Bachelor's degree in Lithuanian philology and Italian language and a Master's degree in Intermedial literature studies at Vilnius University. In 2013 she won the contest of the First Book held by the Lithuanian Association for Writers. Her first collection of poetry titled *Drugy, mano drauge* was awarded the Young Yotving's prize. She also received the prize of the Mayor of Vilnius for her works on Vilnius. She lived and studied in Udine (Italy) for half a year, and later completed an internship in Trieste, at the museums of writers Italo Svevo and James Joyce. Brundzaitė also writes for cultural press, translates and teaches Italian.